

ที่ กค 0409.6/ ๗ 5b

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

4 กุมภาพันธ์ 2548

เรื่อง ซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการคำนวณอัตราค่าเช่ารถมาใช้ในราชการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0504/ว 195 ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2546
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0504/ว 2 ลงวันที่ 10 มกราคม 2548

ตามหนังสือที่อ้างถึง 1 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2546 กำหนดหลักเกณฑ์การเช่ารถยนต์มาใช้ในราชการ โดยให้ส่วนราชการทำสัญญาเช่าแต่ละครั้งเป็นเวลา 5 ปี และการก่อก่อนนี้ผูกพันตามสัญญาเช่ารถต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำหรับอัตราค่าเช่ารถให้คำนวณตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เช่น ราคาที่นำมาคำนวณค่าเช่าใช้ราคาตามบัญชีราคามาตรฐานรถคันซ์ของสำนักงานงบประมาณ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ (MLR) ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของ 5 ธนาคารพาณิชย์ เฉลี่ย บวก 2 เป็นคั้น แต่เนื่องจากการขออนุมัติเช่ารถยนต์มาใช้ในราชการที่ส่วนราชการเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติที่ผ่านมา ปรากฏว่า มีส่วนราชการหลายแห่งมิได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเช่ารถมาใช้ในราชการ เช่น อัตราค่าเช่ารถที่ส่วนราชการขออนุมัติมิได้มีการปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ (MLR) ให้เป็นอัตรา ณ ปัจจุบันก่อนเพื่อการคำนวณอัตราค่าเช่ารถที่ถูกต้อง ประกอบกับคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 ตามหนังสือที่อ้างถึง 2 กำหนดให้ส่วนราชการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณอัตราค่าเช่ารถมาใช้ในราชการของส่วนราชการตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2546 ให้ถูกต้องก่อนที่จะเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยให้ปรับใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ (MLR) จากเดิมกำหนดให้ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของ 5 ธนาคารพาณิชย์ เฉลี่ย บวก 2 เป็น ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ (MLR) ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บวก 2 ในการคำนวณอัตราค่าเช่ารถของส่วนราชการ

/ กรมบัญชีกลาง ...

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อให้การคำนวณอัตราค่าเช่ารถมาใช้ในราชการ เป็นไปโดยถูกต้อง คล่องตัวในทางปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรซ่อมความเข้าใจเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำ (MLR) ที่จะนำมาคำนวณค่าเช่ารถ มาใช้ในราชการ โดยจากเดิมใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำ (MLR) ของ 5 ธนาคารพาณิชย์เฉลี่ย บวก 2 เป็น ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำ (MLR) ตามประกาศของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บวก 2 เพียงแห่งเดียว ในการคำนวณอัตราค่าเช่ารถมาใช้ในราชการ ทั้งนี้ นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมภพ บัณฑิตวิพากษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานด้านกฎหมายและระเบียบการคลัง
กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านค่าใช้จ่ายในการบริหาร
โทร. 0-2273-9984
โทรสาร 0-2273-9609
www.cgd.go.th

สัญญาเช่าเลขที่

สัญญาเช่ารถยนต์

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... เมื่อวันที่..... เดือน.....
พ.ศ..... ระหว่าง..... โดย..... ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้เช่า"
ฝ่ายหนึ่งกับ..... ซึ่งจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ณ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท
..... มีสำนักงานอยู่เลขที่..... โดย
..... ผู้มีอำนาจลงนาม ผูกพันนิติบุคคล ปราบกฎตามหนังสือรับรองของ
สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ..... ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
(และหนังสือมอบอำนาจลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....) แนบท้ายสัญญานี้ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้
เรียกว่า "ผู้ให้เช่า" อีกฝ่ายหนึ่ง

คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญากันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อตกลงเช่า

ผู้เช่าตกลงเช่าและผู้ให้เช่าตกลงให้เช่ารถยนต์.....
ยี่ห้อ..... รุ่น..... ซึ่งต่อไปในสัญญานี้ เรียกว่า "รถยนต์ที่เช่า" จำนวน.....
(.....) คัน เพื่อใช้ในราชการของผู้เช่าดังรายละเอียดปรากฏตามผนวกแนบท้ายสัญญานี้
การเช่ารถยนต์ตามวรรคหนึ่งมีกำหนดระยะเวลา ๕ ปี (...ห้า...) ปี นับตั้งแต่วันที่.....
เดือน..... พ.ศ..... ถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ผู้ให้เช่ารับรองว่ารถยนต์ที่เช่าตามสัญญานี้เป็นรถยนต์ใหม่ที่ไม่เคยใช้งานมาก่อน ผู้ให้เช่า
ได้ชำระภาษี ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ครบถ้วนถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ผู้ให้เช่ามีสิทธินำมาให้เช่าโดย
ปราศจากการรอนสิทธิ ทั้งรับรองว่ารถยนต์ดังกล่าวมีคุณภาพและคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในผนวก
แนบท้ายสัญญา มีอุปกรณ์และเครื่องมือประจำรถตามมาตรฐานของผู้ผลิตรถยนต์ที่เช่าและตามความต้องการ
ของผู้เช่าโดยครบถ้วน และผู้ให้เช่าได้ตรวจสอบแล้วว่ารถยนต์ที่เช่าตลอดจนอุปกรณ์ทั้งปวงปราศจาก
ความชำรุดบกพร่อง

สัญญานี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญา แต่การคำนวณค่าเช่าสำหรับรถยนต์
ที่เช่าแต่ละคันให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้เช่าได้รับมอบรถยนต์ที่เช่าคันนั้น ๆ ไว้ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๒ ค่าเช่ารถยนต์

ผู้เช่าตกลงชำระค่าเช่าในอัตราตายตัวที่จะไม่เปลี่ยนแปลงตลอดอายุสัญญาให้แก่ผู้ให้เช่า เป็นรายเดือนตามเดือนแห่งปฏิทินในอัตราค่าเช่าเดือนละ.....(.....)บาท ต่อรถยนต์ที่เช่าหนึ่งคัน ซึ่งรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ค่าภาษีรถยนต์ ค่าตรวจสอบสภาพ ค่าอะไหล่สิ้นเปลือง ค่าน้ำมันหล่อลื่นทุกชนิดและค่าซ่อมแซมรถยนต์ในการใช้งานตามปกติไว้ด้วยแล้ว ส่วนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ ผู้เช่าเป็นผู้รับผิดชอบ

ในการชำระค่าเช่า ผู้ให้เช่าต้องส่งใบแจ้งหนี้เรียกเก็บค่าเช่าล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๐ (สิบ) วัน ก่อนครบกำหนดการชำระค่าเช่าในแต่ละเดือน แล้วผู้เช่าจะชำระค่าเช่าในวันครบกำหนดชำระค่าเช่า หรือภายหลังจากนั้น โดยให้ผู้ให้เช่ามารับเช็ค ณ ที่ทำการ.....ของผู้เช่า หรือ โดยวิธีโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้ให้เช่าโดยตรง ชื่อธนาคาร.....สาขา..... ชื่อบัญชี.....เลขที่บัญชี..... ทั้งนี้ ผู้ให้เช่าตกลงเป็นผู้รับภาระเงินค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการอื่นใดอันเกี่ยวกับการโอนเงินที่ธนาคารเรียกเก็บ และยินยอมให้มีการหักเงินดังกล่าวจากจำนวนเงินที่โอนในเดือนนั้น ๆ เมื่อได้รับเงินค่าเช่าดังกล่าวแล้วผู้ให้เช่าจะต้องส่งใบเสร็จรับเงินค่าเช่าให้แก่ผู้เช่าภายใน ๗ (เจ็ด) วัน

ในกรณีที่การเช่าเดือนแรกและเดือนสุดท้ายเป็นการเช่าไม่เต็มเดือนปฏิทิน ให้คิดค่าเช่าเป็นรายวันตามจำนวนวันที่เช่าจริง

ผู้เช่ามีสิทธิหักค่าเช่าเป็นรายวันได้ในกรณีที่ผู้เช่าไม่ได้ใช้รถยนต์ที่เช่าเพราะความผิดของผู้ให้เช่า หรือเพราะความบกพร่องของรถยนต์ที่เช่า

การคำนวณค่าเช่ารายวันตามสัญญานี้ให้ถือว่าหนึ่งเดือนมี ๓๐ (สามสิบ) วัน ซึ่งเมื่อคำนวณค่าเช่าตามสัญญานี้เป็นรายวันจะตกวันละ.....(.....) บาท

ข้อ ๓ เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

เอกสารแนบท้ายสัญญาดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้

๓.๑ ผนวก ๑ ใบเสนอราคา จำนวน .....(.....)หน้า

๓.๒ ผนวก ๒ แคตตาล็อก และรายละเอียดของรถยนต์ที่เช่า จำนวน.....หน้า

- ๓.๓ ผนวก ๓ รยการอุปกรณและเครื่องมือประจํารด จํานวน.....หน้า
- ๓.๔ ผนวก ๔ กําหนดการบํารุงรักษา จํานวน.....หน้า
- ๓.๕ ผนวก ๕ เงื่อนไขการเช่าเพิ่มเติมตามความต้องการของหน่วยงานผู้เช่า (ถ้ามี)
จํานวน.....หน้า
- ๓.๖ ผนวก ๖ .....ฯลฯ.....

ความใดในเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ขัดแย้งกับข้อความในสัญญานี้ ให้ใช้ข้อความในสัญญานี้บังคับ และกรณีทีเอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง ผู้ให้เช่าจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้เช่า โดยผู้ให้เช่าไม่อาจเรียกร้องค่าเสียหายใดๆเอากับผู้เช่าได้

ข้อ ๔ การส่งมอบ

ผู้ให้เช่าจะต้องส่งมอบรถยนต์ที่เช่าให้แก่ผู้เช่า ณ.....
ภายในวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....ในสภาพที่เรียบร้อย พร้อมด้วยอุปกรณ์และเครื่องมือประจํารดตามมาตรฐานของผู้ผลิตอย่างครบถ้วนถูกต้อง ตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในผนวกแนบท้ายสัญญา

ข้อ ๕ การตรวจรับ

เมื่อคณะกรรมการตรวจรับพัสดุของผู้เช่าได้ตรวจรับรถยนต์ที่ส่งมอบตามข้อ ๔ และเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนตามสัญญานี้แล้ว ผู้เช่าจะออกหลักฐานการรับมอบรถยนต์ที่เช่า เพื่อให้ผู้ให้เช่าใช้เป็นหลักฐานประกอบการขอรับเงินค่าเช่ารถยนต์คันนั้น ๆ

ถ้าผลของการตรวจรับปรากฏว่า รถยนต์ซึ่งผู้ให้เช่าส่งมอบไม่ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญา ผู้เช่าทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่รับรถยนต์นั้น ในกรณีเช่นว่านี้ ผู้ให้เช่าต้องรับนํารถยนต์นั้นกลับคืนไปทันที และต้องนํารถยนต์คันอื่นมาส่งมอบให้ใหม่ หรือต้องทำการแก้ไขให้ถูกต้องตามสัญญาด้วยค่าใช้จ่ายของผู้ให้เช่าเอง และระยะเวลาที่เสียไปเพราะเหตุดังกล่าว ผู้ให้เช่าจะนำมาอ้างเป็นเหตุขอขยายเวลาส่งมอบเพื่อของตนหรือลดค่าปรับไม่ได้

หากผู้ให้เช่าไม่นํารถยนต์ที่ส่งมอบไม่ถูกต้องกลับคืนไปในทันทีดังกล่าวในวรรคสอง และเกิดความเสียหายแก่รถยนต์นั้น ผู้เช่าไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้ให้เช่าส่งมอบรถยนต์ที่เช่าถูกต้องแต่ไม่ครบจํานวน หรือส่งมอบครบจํานวนแต่ไม่ถูกต้องทั้งหมด ผู้เช่ามีสิทธิจะรับมอบเฉพาะส่วนที่ถูกต้อง โดยออกหลักฐานการรับมอบเฉพาะส่วนนั้นก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ผู้เช่าจะชำระค่าเช่าเฉพาะรถยนต์ที่เช่าที่รับมอบไว้

ข้อ ๖ การขอขยายระยะเวลาส่งมอบ

ในกรณีที่ผู้ให้เช่าไม่สามารถส่งมอบรถยนต์ที่เช่าให้แก่ผู้เช่าได้โดยครบถ้วนถูกต้องภายในกำหนดเวลาตามสัญญาข้อ ๔ อันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุการณ์ใด ๆ ซึ่งผู้ให้เช่าไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ผู้ให้เช่ามีสิทธิขอขยายกำหนดเวลาส่งมอบรถยนต์ที่เช่า โดยจะต้องแจ้งเหตุหรือเหตุการณ์ดังกล่าว พร้อมหลักฐานเป็นหนังสือให้ผู้เช่าทราบภายใน ๑๕ (สิบห้า) วัน นับแต่วันที่เหตุนั้นเกิดขึ้น การอนุญาตให้ขยายเวลาส่งมอบเป็นดุลพินิจของผู้เช่า โดยผู้ให้เช่าไม่อาจเรียกร้องค่าเสียหายใดๆ เอากับผู้เช่าได้

ข้อ ๗ หน้าที่ของผู้ให้เช่า

๗.๑ การประกันภัยรถยนต์ที่เช่า

ตลอดอายุการเช่าตามสัญญานี้ ผู้ให้เช่าจะต้องทำประกันภัยรถยนต์ที่เช่า หรือรถยนต์ที่นำมาเปลี่ยนหรือทดแทนรถยนต์ที่เช่าประเภทชั้นหนึ่งและประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้ให้เช่า โดยทำประกันภัยกับบริษัทประกันภัยซึ่งได้จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนที่ผู้เช่าให้ความเห็นชอบและต้องมอบสำเนากรมธรรม์ประกันภัยและหลักฐานการเอาประกันภัยดังกล่าวให้แก่ผู้เช่าในวันทำสัญญาเช่าและทุกครั้งที่มีการต่ออายุสัญญา หรือมีการเปลี่ยนรถยนต์ที่เช่าตามข้อ ๗.๓ หรือข้อ ๗.๔ หรือข้อ ๗.๕ หรือมีการจัดหารถยนต์ทดแทนตามข้อ ๗.๖ หรือมีการทำสัญญาประกันภัยใหม่ โดยการประกันภัยต้องรวมถึงการคุ้มครองต่อไปนี้

(ก) คุ้มครองการบาดเจ็บและเสียชีวิตของบุคคลภายนอกในวงเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ (หนึ่งล้าน) บาท/คน และไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ (สิบล้าน) บาท/ครั้ง

(ข) คุ้มครองทรัพย์สินของบุคคลภายนอกในวงเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ (ห้าล้าน) บาท/ครั้ง

(ค) คุ้มครองค่ารักษาพยาบาล และการเสียชีวิตสำหรับผู้ขับขี่และผู้โดยสารรถยนต์คันที่เอาประกันภัยในวงเงินไม่ต่ำกว่า ๒๐๐,๐๐๐ (สองแสน) บาท/คน

๗.๒ การจดทะเบียนและเสียภาษีประจำปีของรถยนต์ที่เช่า

ผู้ให้เช่าจะต้องจดทะเบียนรถยนต์ที่เช่ากับกรมการขนส่งทางบกและเสียภาษีประจำปีตามกฎหมายด้วยค่าใช้จ่ายของผู้ให้เช่าให้แล้วเสร็จก่อนวันครบกำหนดส่งมอบรถยนต์ที่เช่าตามสัญญาข้อ ๔ รวมทั้งต้องเสียภาษีประจำปีสำหรับปีต่อไปภายในกำหนดเวลาทุกปี

๗.๓ ความบกพร่องในรถยนต์ที่เช่า

ในกรณีที่รถยนต์ที่เช่าคันใดชำรุดหรือใช้งานไม่ได้ตามปกติไม่ว่าจะเกิดจากเหตุใด ผู้ให้เช่าจะต้องนำรถยนต์คันใหม่ที่มีขนาดและประสิทธิภาพเช่นเดียวกับรถยนต์ที่เช่า และมีสภาพที่เทียบเท่าหรือดีกว่าทั้งในเรื่องความนิยมในยี่ห้อรถยนต์ (brand name) และราคาซื้อขายรถยนต์ (price list) ในท้องตลาดมาเปลี่ยนให้ผู้เช่าทันทีที่ผู้ให้เช่าได้รับแจ้งจากผู้เช่าด้วยค่าใช้จ่ายของผู้ให้เช่าเองทั้งสิ้น

หากผู้ให้เช่าไม่นำรถยนต์มาเปลี่ยนให้ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม นอกจากผู้เช่ามีสิทธิหักค่าเช่าคิดเป็นรายวันต่อคัน ตามสัญญาข้อ ๒ วรรคสี่และวรรคห้าแล้ว ผู้เช่ามีสิทธิปรับผู้ให้เช่าเป็นรายวันในอัตราวันละ.....(.....) บาท ต่อคัน นับตั้งแต่วันที่ผู้ให้เช่าได้รับแจ้งจากผู้เช่าให้นำรถยนต์มาเปลี่ยน จนถึงวันที่ผู้เช่านำรถยนต์คันใหม่มาเปลี่ยนให้

หากผู้ให้เช่าไม่นำรถยนต์มาเปลี่ยนให้ตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้รับแจ้งจากผู้เช่าแล้วเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกิน ๑๐ (สิบ) วัน ผู้เช่ามีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญาทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้โดยทำเป็นหนังสือแจ้งไปยังผู้ให้เช่า

ในกรณีที่ผู้ให้เช่าไม่นำรถยนต์มาเปลี่ยนให้ตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ให้เช่าจัดหารยนต์อื่นมาเปลี่ยนซึ่งสภาพ ขนาด หรือประสิทธิภาพของรถยนต์ ไม่ตรงตามที่กำหนดไว้ไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ผู้เช่ามีสิทธิเช่ารถยนต์จากบุคคลอื่นมาใช้งานแทนได้จนกว่าผู้ให้เช่าจะจัดหารยนต์มาเปลี่ยนให้โดยถูกต้อง โดยผู้ให้เช่าจะต้องรับภาระค่าเช่าที่เพิ่มขึ้น

๗.๔ การรับประกันความเสียหาย

ในกรณีที่มิบุคคลภายนอกมากล่าวอ้าง และใช้สิทธิเรียกร้องใดๆ ว่าการครอบครองใช้สอยรถยนต์ที่เช่าของผู้เช่าเป็นการละเมิด หรือมิบุคคลภายนอกมาก่อการรบกวนขัดสิทธิเกี่ยวกับรถยนต์ที่เช่าตามสัญญานี้ ผู้ให้เช่าจะต้องดำเนินการทั้งปวงเพื่อให้การเรียกร้อง หรือการรบกวนสิทธิดังกล่าวหมดสิ้นไปโดยเร็ว หากผู้เช่ามีอาจดำเนินการดังกล่าวได้ ผู้ให้เช่าจะต้องจัดหารยนต์คันใหม่ที่มีสภาพเทียบเท่า หรือดีกว่า รวมทั้งในเรื่องความนิยมในยี่ห้อรถยนต์ (brand name) และราคาซื้อขายรถยนต์ (price list) ในท้องตลาดมาทดแทนให้ทันที โดยไม่มีข้ออ้างใด ๆ ทั้งสิ้น และหากการเรียกร้องหรือการรบกวนสิทธิ เป็นเหตุให้ผู้เช่าต้องชดใช้ค่าเสียหายต่อบุคคลภายนอก หรือผู้เช่าได้รับความเสียหายจากการถูกรบกวนขัดสิทธิดังกล่าว ผู้ให้เช่าต้องเป็นผู้ชำระค่าเสียหายและค่าใช้จ่าย รวมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความ แทนผู้เช่า หรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เช่าโดยสิ้นเชิง

๗.๕ การโอนกรรมสิทธิ์ให้บุคคลอื่น

ในกรณีที่ผู้ให้เช่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ที่นำมาให้เช่า ผู้ให้เช่าจะโอนกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ที่เช่าแก่บุคคลอื่นโดยไม่ได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากผู้เช่าและโดยไม่นำรถยนต์คันใหม่ที่มีสภาพ ขนาด ประสิทธิภาพเท่า เทียบเท่าหรือดีกว่า รวมทั้งในเรื่องความนิยมในยี่ห้อรถยนต์ (brand name) และราคาซื้อขายรถยนต์ (price list) ในท้องตลาดมาส่งมอบแก่ผู้เช่าทดแทนก่อนไม่ได้ หากฝ่าฝืนผู้ให้เช่าต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย (ถ้ามี) ให้แก่ผู้เช่า

๗.๖ การบำรุงรักษาตรวจสอบสภาพและซ่อมแซมรถยนต์ที่เช่า

ผู้ให้เช่ามีหน้าที่บำรุงรักษา ตรวจสอบสภาพ เปลี่ยนชิ้นส่วนของอะไหล่สิ้นเปลืองรวมทั้งน้ำมันหล่อลื่นทุกชนิดและซ่อมแซมรถยนต์ที่เช่าในกรณีความเสียหายหรือความเสียหายอันเกิดจากการใช้งานตามปกติเยี่ยงวิญญูชนให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา ซึ่งผู้ให้เช่ามีหน้าที่บำรุงรักษา ตรวจสอบสภาพรถยนต์ที่เช่าเมื่อครบระยะเวลาหรือครบกำหนดระยะทางที่ใช้งานตามที่กำหนดในผนวกแนบท้ายสัญญา รวมทั้งจะต้องบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมเพิ่มเติมทันทีเมื่อได้รับแจ้งจากผู้เช่า เพื่อให้รถยนต์ที่เช่าใช้ในราชการของผู้เช่าได้ในสภาพที่สมบูรณ์ปลอดภัย

ในการบำรุงรักษาตรวจสอบสภาพและซ่อมแซมตามวรรคหนึ่ง ผู้ให้เช่าจะต้องเป็นผู้มารับรถยนต์ที่เช่าจากผู้เช่าและจัดหารยนต์สำรองที่มีสภาพ ขนาด ประสิทธิภาพ และอายุการใช้งานเช่นเดียวกับรถยนต์ที่เช่ามาให้ผู้เช่าใช้ทันที และถ้าหากผู้ให้เช่าไม่อาจดำเนินการตามเงื่อนไขนี้ได้ ผู้เช่ามีสิทธิดำเนินการตามข้อ ๗.๓ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ โดยอนุโลม

ในการซ่อมแซม บำรุงรักษารถยนต์ที่เช่า ผู้ให้เช่าต้องนำรถยนต์ที่เช่าเข้าซ่อมแซมบำรุงรักษาที่ศูนย์บริการมาตรฐานของรถยนต์ที่เช่าเท่านั้น ยกเว้นกรณีฉุกเฉิน

การนำรถยนต์ไปซ่อมหรือบำรุงรักษา ผู้ให้เช่าต้องตรวจสอบน้ำมันเชื้อเพลิงในถังว่ามีระดับเท่าใด เมื่อส่งรถยนต์กลับมาให้ผู้เช่า น้ำมันเชื้อเพลิงในถังจะต้องอยู่ในระดับเดิม ถ้าต่ำกว่าเดิมผู้ให้เช่าจะต้องเติมให้อยู่ในระดับเดิม

เมื่อรถยนต์คันที่เช่าได้ผ่านการใช้งานและยางรถยนต์เส้นใดเส้นหนึ่งมีสภาพความลึกของดอกยางต่ำกว่า ๓ (สาม) มิลลิเมตร หรือตามที่ผู้เช่าเห็นว่าจะไม่ปลอดภัย ผู้ให้เช่าต้องเปลี่ยนยางรถยนต์ที่มีสภาพใหม่ให้ โดยห้ามใช้ยางหล่อดอก

กรณีที่ผู้ให้เช่านำรถยนต์ที่เช่าไปบำรุงรักษาหรือซ่อมแซม ผู้ให้เช่าต้องนำรถยนต์คันอื่นมาทดแทนทันที โดยในระหว่างเวลาที่ผู้ให้เช่ายังมิได้นำรถยนต์มาทดแทน ผู้ให้เช่าไม่สามารถคิดค่าเช่าจากผู้เช่า ได้

การจัดหารยนต์ทดแทน ผู้ให้เช่าจะต้องจัดหารยนต์ซึ่งมีสภาพและขนาดเทียบเท่าหรือดีกว่า รวมทั้งในเรื่องความนิยมในยี่ห้อรถยนต์ (brand name) และราคาซื้อขายรถยนต์

(price list) ในท้องตลาดมาทดแทน เพื่อให้ผู้เช่าใช้งานทันทีจนกว่ารถยนต์คันที่อยู่ระหว่างบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมจะเรียบร้อยพร้อมใช้งานได้ หากผู้ให้เช่าละเลยไม่จัดหารถยนต์ทดแทนให้ ผู้เช่ามีสิทธิที่จะเช่ารถยนต์จากผู้อื่นมาใช้งานแทน โดยผู้ให้เช่าจะต้องรับภาระค่าเช่าที่เพิ่มขึ้นจนกว่าผู้ให้เช่าจะนำรถยนต์ทดแทนมาส่งมอบให้ผู้เช่าหรือจนกว่ารถยนต์ที่เช่าจะบำรุงรักษาซ่อมแซมเสร็จ

ข้อ ๘ การบอกเลิกสัญญา

๘.๑ ผู้เช่ามีสิทธิบอกเลิกสัญญาทั้งหมดหรือบางส่วนได้ หากผู้ให้เช่าส่งมอบรถยนต์ที่เช่าไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ไม่ส่งมอบภายในกำหนด หรือส่งมอบภายในกำหนดแต่ใช้งานไม่ได้ครบถ้วนตามสัญญา หรือผู้ให้เช่าไม่ปฏิบัติตามสัญญาข้อหนึ่งข้อใด

ในกรณีดังกล่าวในวรรคก่อน ผู้เช่ามีสิทธิริบหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาหรือเรียกร้องจากธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันตามสัญญาข้อ ๑๓ เป็นจำนวนเงินทั้งหมด หรือบางส่วน ก็ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร และถ้าผู้เช่าต้องเช่ารถยนต์จากบุคคลอื่นทั้งหมดหรือแต่บางรายการภายในกำหนด..... (.....)เดือน นับแต่วันบอกเลิกสัญญา ผู้ให้เช่ายอมรับผิดชดใช้ค่าเช่าที่เพิ่มขึ้นจากค่าเช่าที่กำหนดไว้ในสัญญานี้ด้วย

๘.๒ ในกรณีมีความจำเป็นทางราชการ ผู้เช่ามีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญาเช่านี้ ก่อนครบกำหนดระยะเวลาการเช่าได้ โดยแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ให้เช่าทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ (สามสิบ) วัน โดยผู้ให้เช่าจะไม่เรียกร้องค่าเสียหายใดๆจากผู้เช่าในการเลิกสัญญาดังกล่าว

ข้อ ๙ ค่าปรับกรณีส่งมอบล่าช้า

ในกรณีที่ผู้ให้เช่าส่งมอบรถยนต์ที่เช่าล่าช้าเลยกำหนดส่งมอบตามสัญญาข้อ ๔ แต่ผู้เช่ามิได้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาตามสัญญาข้อ ๘.๑ วรรคหนึ่ง ผู้ให้เช่าจะต้องชำระค่าปรับให้ผู้เช่าเป็นรายวันสำหรับรถยนต์คันที่ยังไม่ได้ส่งมอบตามสัญญา ในอัตราวันละ.....(.....)บาทต่อคัน นับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันครบกำหนดส่งมอบตามสัญญาจนถึงวันที่ผู้ให้เช่าได้นำรถยนต์ที่เช่ามาส่งมอบให้แก่ผู้เช่าจนถูกต้องครบถ้วน

ในระหว่างที่ผู้เช่ายังมีได้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญานั้น หากผู้เช่าเห็นว่าผู้ให้เช่าไม่อาจปฏิบัติตามสัญญาต่อไปได้ ผู้เช่าจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญา และริบหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาหรือเรียกร้องจากธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันตามสัญญาข้อ ๑๓ กับเรียกร้องให้ชดใช้ค่าเช่าที่เพิ่มขึ้นตามที่กำหนดไว้ในสัญญาข้อ ๘.๑ วรรคสอง ก็ได้ และถ้าผู้เช่าได้แจ้งข้อเรียกร้องให้ชำระค่าปรับไปยังผู้ให้เช่าเมื่อครบกำหนดส่งมอบดังกล่าวแล้ว ผู้เช่ามีสิทธิที่จะปรับผู้ให้เช่าจนถึงวันบอกเลิกสัญญาได้อีกด้วย

ข้อ ๑๐ การรับประกันค่าใช้จ่าย

ถ้าผู้ให้เช่าไม่ปฏิบัติตามสัญญาข้อหนึ่งข้อใดด้วยเหตุใดๆ ก็ตาม จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เช่าแล้ว ผู้ให้เช่าต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เช่าโดยสิ้นเชิงภายในกำหนด ๓๐ (สามสิบ) วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

หากผู้ให้เช่าไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ผู้เช่ามีสิทธิหักค่าเสียหายออกจากค่าเช่าประจำเดือน หรือหลักประกันตามสัญญาข้อ ๑๓

ผู้เช่าไม่ต้องรับผิดชอบต่อการสูญหายหรือเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นแก่รถยนต์ที่เช่า อันไม่ใช่ความผิดของผู้เช่า ตลอดระยะเวลาที่รถยนต์อยู่ในความครอบครองของผู้เช่า

ข้อ ๑๑ การใช้ประโยชน์จากรถยนต์ที่เช่า

เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาหรือประโยชน์ในทางราชการของผู้เช่า ผู้เช่ามีสิทธิติดป้าย โลหะ ประทับตรา ทำเครื่องหมายอื่นใด ติดข้อความหรืออุปกรณ์อื่นใดๆ ที่จำเป็นในการใช้งานของผู้เช่า หรือ ดำเนินการใดๆ บนรถยนต์ที่เช่าได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ให้เช่าก่อน

ข้อ ๑๒ การรับมอบรถยนต์ที่เช่ากลับคืน

เมื่อสิ้นสุดสัญญาไม่ว่าจะเป็นการบอกเลิกสัญญาหรือด้วยเหตุใดๆ ผู้ให้เช่าจะต้องรับมอบรถยนต์ที่เช่ากลับคืนไปตามสภาพที่เป็นอยู่ในขณะนั้นภายใน ๗ (เจ็ด) วัน นับจากวันที่สัญญาสิ้นสุด โดยผู้ให้เช่าเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

ถ้าผู้ให้เช่าไม่นำรถยนต์ที่เช่ากลับคืนไปภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้เช่าไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ทั้งสิ้นที่เกิดแก่รถยนต์อันมิใช่ความผิดของผู้เช่า

ข้อ ๑๓ หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา

ในขณะที่ทำสัญญานี้ ผู้ให้เช่าได้นำหลักประกันเป็น.....
เป็นจำนวนเงิน.....(.....) บาท มามอบแก่ผู้เช่าเพื่อเป็นหลักประกัน
การปฏิบัติตามสัญญานี้

หลักประกันที่ผู้ให้เช่านำมามอบไว้ตามวรรคหนึ่ง ผู้เช่าจะคืนให้โดยไม่มีดอกเบี้ย
เมื่อผู้ให้เช่าพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว

/สัญญา...

สัญญานี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจ
ข้อความโดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน
และคู่สัญญาต่างยึดถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้เช่า

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ให้เช่า

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

หมายเหตุ * อัตราค่าปรับกรณีผู้ให้เช่าปฏิบัติผิดสัญญาตามข้อ ๘.๓ และกรณีที่ผู้ให้เช่าส่งมอบรถยนต์ที่เช่าล่วงหน้า
กำหนดเวลา ตามข้อ ๙ ให้คิดค่าปรับเป็นอัตราตายตัว วันละไม่น้อยกว่าอัตราค่าเช่ารถยนต์รายวัน
ในปัจจุบัน รวมกับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ผู้ให้เช่ารถยนต์รายใหม่เรียกเก็บ ทั้งนี้ อัตราค่าเช่ารถยนต์รายวัน
ที่จะนำมากำหนดเป็นค่าปรับนั้น ให้เปรียบเทียบจากอัตราค่าเช่ารายวันของรถยนต์ประเภท และ
ขนาดเดียวกันกับรถยนต์ที่เช่ากันตามสัญญา ซึ่งเป็นราคาที่เช่ากัน ณ ปัจจุบัน ในท้องถิ่นนั้นๆ ด้วย